

принципах, як плановість, безперервність і ефективність, що обумовлено необхідністю відповідного вдосконалення підходів оцінки та якості проведеної боргової політики. В якості стратегічного напрямку варто забезпечити досягнення збалансованості державного бюджету при підтримці обсягу державного боргу на економічно безпечному рівні. Інструментом досягнення такої мети є залучення на прийнятних умовах необхідних позикових ресурсів з прийнятним рівнем ризику на основі аналізу та оцінки таких показників, як: боргова ємність, боргове навантаження, борговий потенціал і боргова стійкість.

До напрямів оптимізації боргової політики варто віднести: використання сприятливих джерел і форм запозичень; моніторинг і реагування на зміни на фінансових ринках; мінімізація розміру дефіциту бюджету; недопущення необґрунтованого збільшення боргового навантаження на бюджет. Ефективна боргова політика покликана забезпечити безпечний рівень боргу, розвиток ринку боргових інструментів, формування і розвиток позикової системи, що знайде практичне відображення в тактиці щодо залучення, використання залучених коштів, обслуговування і погашення боргових зобов'язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Меренкова Л.О. Оцінка державного боргу та боргової політики у контексті забезпечення боргової безпеки України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 22. С. 823-828.
2. Програма управління державним боргом на 2019 рік. URL: <https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/ПРОГРАМА%20удб%202019%20> (дата звернення 03.05.2019 р.).
3. Лондар Л. Вдосконалення боргової політики як чинник підвищення рівня фінансової безпеки держави. Стратегічні пріоритети. 2016. № 3. С. 244-252. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2016_3_30 (дата звернення 03.05.2019 р.).

**Іщенко Тарас Миколайович, магістрант,
Стефанків Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,**

**ІНСТРУМЕНТИ І МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА**

Державно-приватне партнерство (ДПП) вказане серед ключових механізмів реалізації політики модернізації економіки України, вирішення важливих соціально-економічних проблем. Висока ефективність ДПП як форми взаємодії держави та бізнесу доведена досвідом багатьох країн світу. Сьогодні актуалізувались об'єктивні обставини для запровадження механізмів ДПП. Реалізація масштабних модернізаційних проектів в різних секторах економіки потребує значних інвестиційних ресурсів, потужним джерелом яких може стати приватний бізнес. Водночас, в умовах післякризового розвитку зростає інтерес бізнесу до державної підтримки, яка дозволить знизити ризики приватних інвестицій, підвищити надійність інвестиційних проектів для кредитних організацій. Необхідність пошуку ефективних механізмів подолання наслідків глобальної фінансово-економічної кризи, що ґрунтуються, зокрема, на

активізації внутрішнього інвестування економіки та нових моделях фінансування, зумовлює актуальність дослідження фінансових аспектів впровадження ДПП.

Серед механізмів державної підтримки суб'єктів господарювання в Україні:

- видатки державного бюджету, податкові пільги, надання державних гарантій для забезпечення боргових зобов'язань за запозиченнями суб'єктів господарювання. Але спектр державної підтримки у сфері ДПП, вироблених світовою практикою, значно ширший:
- пряма бюджетна підтримка (часткове фінансування заходів проекту, погашення відсотків за кредитами, надання основних засобів, землі тощо);
- податкові канікули (відмова від/зменшення податків та зборів на час реалізації проекту);
- надання державних і місцевих гарантій;
- залучення державою/органами місцевого самоврядування кредитів від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій (МФО);
- гарантії відшкодування збитків приватного партнера внаслідок невідповідності попиту запланованим показникам, невиконання державним партнером зобов'язань за угодою, неадекватного тарифного регулювання тощо;
- гарантування державного замовлення на певні товари/послуги;
- гарантування державою проектних ризиків у разі змін більших, ніж очікувані в інфляції, обмінному курсі, відсоткових ставок за кредитами, цін на енергоресурси;
- надання ексклюзивного права на виробництво товарів/послуг, дозвіл здійснювати перехресне субсидування тощо.

Отже в Україні не застосовується низка сучасних форм державної підтримки ДПП, які доцільно імплементувати у вітчизняну практику господарювання з метою залучення приватних структур до співпраці з державою. Державно-приватне партнерство пропонує альтернативу у вигляді залучення нових джерел приватного фінансування та управління із збереженням за державним сектором як прав власності, так і контролю щодо визначення цілей і завдань проекту. Крім того, ДПП дозволяє створити «ефект важеля» і залучати приватний капітал для підвищення ефективності використання бюджетних коштів, а також реалізовувати переваги від залучення спеціалізованих приватних підприємств для управління та надання інфраструктурних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про державно-приватне партнерство» // Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 07.05.2019 р.).
2. Шилепницький П.І. Державно-приватне партнерство: теорія і практика : [монографія] / П.І. Шилепницький ; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Чернівці, 2011. – 455 с.